

Adviescommissie afgesloten strafzaken

Postbus 20303 2500 EH Den Haag

Bezoekadres:
Korte Voorhout 8
2511 EK Den Haag

Zaak [verzoeker] (ACAS 043)

Beknopt relaas van de feiten

In de nacht van 13 op 14 september 2011 omstreeks 03.44 uur ontving de meldkamer van de politie een melding dat er hulpgeroep kwam uit een woning in [plaats]. De politie was omstreeks 03.56 uur ter plaatse en is vervolgens via de niet afgesloten achterdeur de woning van verzoeker en zijn echtgenote [aangeefster] - de latere aangeefster - binnengegaan. In de woning zagen de politieambtenaren verzoeker van de trap af komen lopen. Hij had bloed in zijn gezicht en aan zijn beide handen. De verbalisanten hoorden dat verzoeker tegen hen zei: "Inbreker overlopen, mijn vrouw is gewond en ik heb net de hond uitgelaten" of woorden van gelijke strekking. Daarna maakte hij een wijzende beweging naar boven. In de slaapkamer op de eerste verdieping aan de straatzijde van de woning werd [aangeefster] gewond en bebloed aangetroffen op een tweepersoons bed. [Aangeefster] verklaarde dat haar echtgenoot dit had gedaan. De politie heeft verzoeker vervolgens aangehouden.

[Aangeefster] had verschillende verwondingen: scherprandige huidverwondingen in de nek achter en onder het linkeroor, aan de rechterzijde van het achterhoofd, aan de linkerzijde van het achterhoofd en aan de binnenzijde van de rechterborst, een huidbeschadiging aan de strekzijde van de linkerhand, huidverkleuringen aan de linkerzijde van het gezicht tussen de slaap en het jukbeen, aan de linker kaakhoek en aan de linker- en rechterzijde van de hals. Zij verklaarde dat haar echtgenoot onder meer met een mes op haar had ingestoken en had geprobeerd haar te wurgen, en dat daarbij een worsteling was ontstaan waarbij zij in zijn arm had geknepen.

De politie heeft na de aanhouding van verzoeker bloedsporen geconstateerd op verschillende plekken op zijn lichaam: kort boven de navel, op de rug, op het rechter bovenbeen, op de rechter onderzijde van de rechter kuit en op de hak van de rechter voet. Ook constateerde de politie op zijn linker bovenarm twee blauwe plekken en aan de linkerzijde van de hals een rode huidverkleuring.

Verschillende omwonenden hebben verklaard wat zij voorafgaand aan de komst van de politie hadden gehoord uit de woning van verzoeker en zijn echtgenote. Zij omschreven dit als gegil om hulp, indringend gekrijs, kreunende en huilende geluiden. Meerdere getuigen hebben niet alleen [aangeefster] om hulp horen gillen maar ook de stem van verzoeker gehoord.

Verzoeker heeft op 14 september verklaard dat hij zich van de gebeurtenis niets kon herinneren. Wel heeft hij verklaard over hetgeen hij had gedaan vanaf het moment dat hij

om 03.00 uur was opgestaan tot het moment dat hij weer naar boven was gelopen om het flesje voor zijn dochtertje in de badkamer te zetten. Hij heeft zich aangekleed, heeft beneden zijn brood gesmeerd, de hond uitgelaten en toen hij terugkwam het flesje voor zijn dochtertje klaargemaakt, is vervolgens met dat flesje naar boven gelopen. Van wat daarna is gebeurd tot aan de komst van de politie kon hij zich niets herinneren. Ook verklaarde verzoeker dat hij bij de komst van de politie de kleding droeg die hij had aangedaan toen hij opstond.

Op 15 september 2011 heeft verzoeker verklaard dat hij op het politiebureau zag dat zijn buik, benen, armen en huid onder het bloed zaten en dat hij daarvan was geschrokken. Op 29 en 30 september 2011 heeft verzoeker verklaard dat hij zijn vrouw in het hoofd gestoken had en met haar had geworsteld.

Rechtsgang

Verzoeker is door de Rechtbank Oost-Brabant op 25 juni 2014 wegens poging tot doodslag op [aangeefster] veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van zes jaren en een schadevergoeding van €7.630,00 (parketnummer: 01/825478-11).¹ In hoger beroep is verzoeker bij arrest van 10 mei 2017 door het gerechtshof 's-Hertogenbosch wegens poging tot doodslag veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van vijf en een half jaar en een schadevergoeding van €7.630,00 (parketnummer: 20-001873-14).² De bekende verklaringen van verzoeker zijn door het gerechtshof niet voor het bewijs gebruikt.³

Het verzoek van de veroordeelde en zijn advocaat

Op 30 november 2021 hebben mr. C.J. Knoop-Hamburger en mr. G.G.J. Knoop, beiden advocaat te Amsterdam, bij de procureur-generaal bij de Hoge Raad een verzoek ingediend ex artikel 461 Sv tot het doen verrichten van voorbereidend onderzoek.

In het verzoek wordt gesteld dat [aangeefster] zelf de plaats delict in scène heeft gezet en verzoeker voor het delict heeft willen laten opdraaien. Dit alternatieve scenario wordt toegelicht aan de hand van een viertal elementen die het hof niet of onvoldoende zou hebben meegewogen in de bewijsbeslissing, te weten: 1. inconsistenties in de verklaringen van [aangeefster]; 2. het ontbreken van forensisch bewijs dat wijst op enige betrokkenheid van verzoeker; 3. het GHB-gehalte van verzoeker en 4. het bloedsporenbeeld op de plaats delict. In de visie van verzoeker had het hof, indien deze elementen voldoende waren meegewogen, niet tot een bewezenverklaring kunnen komen. Gesteld wordt dat gelet op de genoemde elementen er voldoende aanwijzingen naar voren komen dat er mogelijk sprake is van een grond tot herziening en dat nader onderzoek noodzakelijk is.

De belangrijkste onderzoeksvragen en de daaraan verbonden onderzoekswensen die beantwoording verdienen alvorens een herzieningsverzoek te kunnen indienen, zijn in het verzoek als volgt geformuleerd:

---

¹ Rechtbank Oost-Brabant, 25 juni 2014, ECLI:NL:RBOBR:2014:3181.

² Hof 's-Hertogenbosch 10 mei 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:2006.

³ Het arrest vermeldt (onder D.) dat het hof de verklaringen waarin verdachte het ten laste gelegde heeft bekend buiten beschouwing laat, zodat het daarop betrekking hebbende verweer van de verdediging geen bespreking behoeft.

- i. Onderzoek door een deskundige naar de DNA-overdracht van verzoeker met betrekking tot de huidaandoening van verzoeker, meer in het bijzonder naar de mate van shedder status.
- ii. Onderzoek of sprake is geweest van een ommissie in het politieonderzoek door onderzoek te verrichten naar de aannemelijkheid van het wisselen van de set lakens door [aangeefster].
- iii. Nader deskundigenonderzoek naar de tijdsperiode van het ontstaan van dergelijke stolsels op een dergelijke hoeveelheid bloed.
- iv. Nader deskundig onderzoek naar de verschillen tussen menstrueel bloed en normaal bloed, waarbij tevens onderzoek naar het feit of op basis van het weefsel en de samenstelling met zekerheid uitspraken kunnen worden gedaan over de herkomst van het bloed.
- v. Nader deskundigenonderzoek naar de huidige stand van de wetenschap door nieuw licht te werpen op de reeds bestaande en verouderde NFI- en IFS- rapportages
- vi. Onderzoek door middel van een reconstructie ten aanzien van het sporenbeeld en de verklaringen van [aangeefster], meer in het bijzonder een toetsing van de betreffende verklaringen aan de hand van een bloedsporenpatroononderzoek.
- vii. Alsnog toekenning van de onderzoekswensen zoals voorgelegd in hoger beroep.

Adviesvraag van de Procureur-Generaal

Op de voet van artikel 462 Sv heeft de procureur-generaal bij brief van 18 januari 2022 aan de Adviescommissie afgesloten strafzaken (hierna: ACAS) advies gevraagd over de wenselijkheid van een nader onderzoek als bedoeld in artikel 461, eerste lid, Sv. Daarbij ware aandacht te besteden aan de vraag naar het nut en de noodzaak van het onderzoek dat in het verzoekschrift is voorgesteld, als ook aan de vraag of er naar het oordeel van de ACAS andere aanknopingspunten zijn voor nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de veroordeling.

Het wettelijk kader voor de behandeling van het verzoek

Op grond van artikel 462, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is de ACAS belast met de advisering over de wenselijkheid van een nader onderzoek als bedoeld in artikel 461, eerste lid Sv. Daarbij gaat het om een nader onderzoek naar de aanwezigheid van een grond voor herziening als bedoeld in artikel 457, eerste lid, onder c Sv. Volgens laatstgenoemde bepaling kan de Hoge Raad een veroordeling herzien indien sprake is van een gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat op zichzelf of in verband met de vroeger geleverde bewijzen met de uitspraak niet bestaanbaar schijnt, zodanig dat het ernstige vermoeden ontstaat dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid, hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De ACAS brengt haar advies uit aan de procureur-generaal bij de Hoge Raad (art. 462, lid 1, Sv) of aan de Hoge Raad zelf (art. 469, lid 1, Sv).

In de Nota van Toelichting bij het Besluit adviescommissie afgesloten strafzaken wordt opgemerkt dat onder de vraag naar de wenselijkheid van een nader onderzoek, kan worden begrepen de vraag naar de vraagstelling en inrichting van dat onderzoek (§ 2.1). Ook kan de ACAS adviseren om in het kader van een nader onderzoek de door haar wenselijk

geoordeelde onderzoekshandelingen te doen uitvoeren (Nota van Toelichting bij artikel 8 van het Besluit adviescommissie afgesloten strafzaken).

De activiteiten van de ACAS

De ACAS heeft het complete dossier op 8 februari 2022 ontvangen. Vanuit de ACAS werden de (plaatsvervangend) leden Ferdinandusse, Jelicic en Duijst met de voorbereiding van het advies belast. Daartoe hebben zij onafhankelijk van elkaar de dossierstukken bestudeerd en vervolgens hun bevindingen met elkaar gedeeld. Tevens hebben zij kennis genomen van hoofdstuk 7 uit het in april 2022 verschenen boek 'De som van alle bewijs' van Van Koppen, waarin de strafzaak van verzoeker wordt besproken. Het conceptadvies is op 1 september 2022 tijdens een vergadering van de ACAS becommentarieerd en op 23 september 2022 vastgesteld.

De bevindingen van de ACAS

De Commissie stelt vast dat het verzoek vooral een bespreking inhoudt van feiten en argumenten die tijdens de rechtsgang al uitgebreid aan de orde zijn gesteld - waaronder inconsistenties in de verklaringen van [aangeefster], het forensisch bewijs en het GHB-gehalte in het bloed van verzoeker - zonder dat ergens (uitzicht op) een concreet nieuw feit of inzicht aan de orde komt. De Commissie zal niet alle in het verzoek (en eerder bij het gerechtshof) aangedragen feiten en argumenten integraal bespreken – voor een herbeoordeling van de rechtsgang die los staat van enig nieuw gezichtspunt is in de advisering door de ACAS immers geen plaats – maar zal zich in dit advies beperken tot een bespreking van de voor de conclusie van de Commissie relevante punten.

Volgens verzoeker zijn er drie omstandigheden die aanleiding vormen voor nader onderzoek⁴:

- Een gebrek aan specialistische kennis van het hof ten tijde van de veroordeling;
- Nieuwe inzichten die naar voren komen uit de literatuur na het vermeende feit en die tevens nieuw licht laten schijnen op de zaak;
- Aanknopingspunten voor een alternatief scenario die reeds bekend waren ten tijde van de bewezenverklaring maar die thans in samenhang met de andere twee omstandigheden in een nieuw licht komen te staan.

Een gebrek aan specialistische kennis bij het gerechtshof ten tijde van de veroordeling leidt verzoeker af uit het feit dat het gerechtshof verschillende standpunten van verzoeker heeft verworpen, dan wel onvoldoende uitgebreid zou hebben besproken in zijn arrest.⁵ Daarmee maakt verzoeker onvoldoende onderscheid tussen proces en resultaat. In het arrest van het gerechtshof wordt uitgebreid stilgestaan bij de bevindingen en conclusies van niet minder dan dertien verschillende forensisch deskundigen (Van Venrooij, Van de Goot, Van Driessche, Van der Scheer, Buiskool, Hollema, Maaskant-Van Wijk, Aarts, Kuiper, Eikelenboom, Eikelenboom-Schieveld, Spendlove en Dobersen). Er is dus in ruime mate specialistische kennis geraadpleegd door het gerechtshof. Dat dit niet heeft geleid tot het resultaat dat verzoeker voor ogen had, is een tweede.

---

⁴ Verzoekschrift para. 5.

⁵ Verzoekschrift para. 97-98.

Wat de nieuwe wetenschappelijke inzichten zijn die een nieuw licht laten schijnen op de zaak wordt nergens in het verzoekschrift specifiek geformuleerd. In het verzoekschrift worden in hoofdstuk VI enkele publicaties uit de jaren 2006-2017 besproken, maar - los van het feit dat het arrest in 2017 is geweest – een daadwerkelijk nieuw wetenschappelijk inzicht kan de Commissie in die bespreking niet ontwaren.

Dat sommige personen (veel) meer celmateriaal achterlaten in hun omgeving dan anderen, zogenaamde 'shedders', was al ver voor de rechtsgang in deze zaak bekend⁶ en is door verzoeker ook bij het gerechtshof onder de aandacht gebracht.⁷ De relevantie daarvan is in deze zaak overigens niet evident. Verzoeker bespreekt deze thematiek in verband met het feit dat op verschillende voorwerpen uit de slaapkamer geen DNA-profielen zijn aangetroffen die overeenkomen met het DNA-profiel van verzoeker. De voor de bewijsvraag meest relevante van die voorwerpen, waaronder het aangetroffen mes, zaten echter zo onder het bloed dat zij niet bemonsterd konden worden zonder daarbij bloed van [aangeefster] in de bemonstering te verzamelen. Dat in zulke monsters geen DNA-profielen zijn aangetroffen die corresponderen met het DNA-profiel van verzoeker wekt geen bevreemding: het aantreffen van DNA afkomstig van (overige) biologische contactsporen zoals huidschilfers is niet waarschijnlijk op voorwerpen waarop in zo hoge mate bloed van een andere persoon aanwezig is.⁸

Een bredere beoordeling van de dossierstukken en het genoemde boek van Van Koppen leidt de Commissie eveneens tot de conclusie dat het verzoek om nader onderzoek in deze zaak dient te worden afgewezen. Het arrest van het gerechtshof gaat diepgaand in op het door de verdediging geschetste alternatieve scenario, zijnde dat [aangeefster] zelf de plaats delict in scène heeft gezet. Ook thans ziet de Commissie geen enkele (concrete) aanwijzing voor dit scenario. Het is in strijd met zowel de aanvankelijke mededeling van verzoeker tegenover de politie over een overlopen inbreker als zijn latere bekende verklaringen, en niet of nauwelijks bestaanbaar met de verklaringen van de omwonende getuigen en het forensisch bewijs als dat in volle omvang wordt beschouwd - zoals het gerechtshof heeft gedaan.

In het boek van Van Koppen komen evenmin nieuwe feiten of omstandigheden naar voren, maar worden aspecten van de strafzaak op kritische wijze besproken die hetzij de door het hof gebezigde bewijsconstructie niet raken, hetzij door het hof anders zijn gewogen in het licht van het bewijs als geheel en de beschikbare deskundigenrapporten daarover.

De onderzoekswensen die verzoeker thans formuleert, komen neer op een herhaling van zetten in een forensisch onderzoek dat al zeer uitgebreid is geweest. De Commissie is ook overigens niet bekend met wetenschappelijke ontwikkelingen die een nieuw en ander licht kunnen werpen op de forensische bevindingen in deze zaak.

---

⁶ Zie bijvoorbeeld Rechtbank 's-Gravenhage 19 december 2008, ECLI:NL:RBSGR:2008:BG7879, r.o. 3.2 en conclusie Machielse 18 maart 2008, ECLI:NL:PHR:2008:BA1024, pt. 2.2.12.

⁷ Verzoekschrift voetnoot 55.

⁸ Max M. Houck, Jay A. Siegel, *Fundamentals of Forensic Science*, p. 284.

Conclusie

Naar het oordeel van de Commissie kan nader onderzoek, zoals voorgesteld, redelijkerwijs niet leiden tot een ernstig vermoeden als bedoeld in het tweede lid van artikel 457 Sv. De Commissie acht nader onderzoek langs de lijnen die in het verzoekschrift zijn geschetst niet zinvol. De Commissie ziet evenmin andere aanknopingspunten voor zinvol nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de veroordeling. De Commissie adviseert derhalve tot afwijzing van het verzoek.

Den Haag, 26 september 2022,

C.P.M. Cleiren,
Voorzitter Adviescommissie afgesloten strafzaken